

Bolnik.

Bolan leži, težko bolan,
na posteljico prikovan —
in skozi okno belo zrè
in up sladak v srce mu vrè.

Že žarki topli vstajajo,
in sneg in led že tajajo —
oj kmalu, kmalu vesna zlata
potrkala bo spet na vrata!

Oj, pa takrat iz gorkih tal
ob cvetu cvet bo spet pognal!
Oj, pa takrat krilatcev spet
prišlo bo trume žvrgolet!

Oj, pa takrat bo zdrav, vesel
na trato loko spet hitel!
Čez hrib odpihal mraz bo jezen
in z zimo bo odšla bolezen.

Blagoje.

Naš umni dedek.

Kar nekaj manjka v družini, če ni pri hiši dedka ali babice, strička ali tetke. Nikogar ni, ki bi zabaval in kratkočasil zibelki odraslo otročad. Oče in mati imata vedno dovolj posla z drugimi opravki pri hiši, živini ali na njivi, travniku in v gozdu — no, tam so jim pa igre-željni otroci le v nadlego in napotje, dedek ali striček, babica ali tetka so pa nalašč za take male nagajivčke.

Pri Rakovih je bilo otrokom prijetno. Imeli so dedka, in še kakega dedka! Takega niso imeli daleč naokrog — no menda nikjer.

Rakov dedek so bili namreč podobar. V mlajših letih, pa tudi pozneje so izvršili mnog kip križanega Zveličarja. Skoro vsi, ako ne prav vsi, kar jih je bilo v celi župniji in še daleč naokrog, so prišli izpod dedkove roke. Pa tudi kipi raznih svetnikov in svetnic božjih v znamenjih in kapelicah, so prišli iz delavnice Rakovega dedka.

„Rak sem,“ so dejali ded nekoč, ko so bili še gospodar, „pa nimam rakovih ščipalnic. Le čakajte, naredim eno, da se ne bo zastonj reklo pri nas pri Rakovih.“

Izrezljali so velikanskega raka. „Saj sem tudi jaz velik,“ so dejali. Temnozelenkasto so ga pobarvali in pribili ga nad hišne duri.

Vsakdo se je nasmehnil, ko ga je opazil na durih, in si je mislil: „Rakov oče jo pa že ugamejo, da je komu podobno.“

„Vsaj lahko ve, v kateri luknji tičim, kdor me išče,“ so odgovorili hihitaje Rakov oče.

Sosedje so radi obiskavali Rakovega očeta, hodili so naročevat in iskat vsakovrstne križe in kipe.

Razen glavnih nebeških priprošnjikov, katerih podobe se dobe v vsaki hiši, so imeli pri Rakovih še nekaj posebnega. Rakov oče so namreč izrezljali vsakemu v domači družini njegovega nebeškega patrona ali zaščitnika. V prvi vrsti sebi sv. Andreja z velikim križem, materi sv. Ano z malo Marijo, svojemu sinu sv. Valentina v mašniški opravi z bolnikom pri nogah.

svoji sinahi pa sv. Nežo z ovčico in naposled še svojim trem vnukom: Marijici Brezmadežno Devico, stoječo na zemeljski obli, pod nogo peklensko kačo z jabolkom v strupenem gobcu. Jožku spet sv. Jožela z nebeškim Detetom v naročju, in Lojzku sv. Alojzija z belo lilijo v roki.

To so bili pa tudi zadnji svetniški kipi, ki so jih izvršili Rakov oče — no pa tedaj so bili že nekaj let Rakov dedek.

„Ne gre več, se mi preveč tresejo roke,“ so potožili večkrat. „Neče se več gladko odrezati; pa tudi za poslikanje mora biti roka varna.“ No kaj, saj tudi naročil ni bilo skoro nič več. Ljudje so se navadili bolj na mestno delo in se jim je zdela umetnija Rakovega dedka preveč okorna in predomača.

Povrh pa tudi ne bi bili utegnili Rakov dedek še kaj resnega mojstriti, ker so imeli vedno dovolj opravila z domačim drobižem. Zjutraj že, ko so skobacali iz postelje mali paglavčki, je bilo treba opraviti z njimi jutranjo molitev. Dedek so jim morali pomagati. Spravili so vsakega na kolena pred njegovega patrona, sami pa pokleknili pred sv. Andreja poleg križanega Zveličarja in odmolili z otročiči vse molitvice, kar so jih znali na pamet — in kratka ni bila ta molitev. Istotako so zbrali spet zvečer v mraku malo družbico k večerni molitvi. Čez dan pa so radi pripovedovali zgodbe iz življenja svetnikov in razlagali, kaj pomeni kača pod Marijinimi nogami, kaj jabolko v njenem gobčku, zakaj ima sv. Jožef nebeško Dete, s kako pravico sv. Alojzij belo lilijo, govorili so o trpljenju sv. Andreja, apostola Gospodovega; radi pripovedovali o jagnjetu sv. Neže, o mogočni priprošnji sv. mučenca Valentina.

O, prijetno je bilo v družbi Rakovega dedka, in srečni so bili Rakovi mali pri takem varihu in učitelju.

Toda razlika mika! Zato so Rakov dedek svoji mali družbi pripovedovali tudi o drugih rečeh. Vzeli so tuinsem spet nožič v roke pa les in izrezljali so kaj takega, kar ni bilo treba tako natanko delati. Zdaj je priletel ptiček izpod njihovih rok, zdaj pridirjal konjiček ali prikorakal bradač-kozliček.

Kar pocedili so jo Jožek, Lojzek in Marijica izza peči za mizo, kadar so prišli dedek z lipovim okleščkom v hišo in se vsedli k mizi. Kar trenil ni nihče, tako živo so jim gledali pod roke. Pri vsaki zarezi so ugibali, kaj bo prišlo izpod noža.

„Ovca bo,“ se oglasi Marijica.

„Ovca pa že ne bo,“ jo zavrne Jožek, „saj nima nič volne.“ „Kozel bo, bosta videla!“

„Kozel pa tudi ne bo! Ali ima kozel tako dolg rep?“ se zmagovito oglasi Lojzek. „Lej, pa brade tudi nima in (ravno so naredili dedek ušesa mesto rog) rog tudi ne bo imel. Kozel pa že ne bo.“

„Nemara bo pa konj,“ menijo vsi trije. Ko pa posnamejo dedek z ostrim rezalom še vrat ob obeh straneh, tedaj pa reko vsi trije: „Tudi konj ne bo.“

In res tudi konj ni bil, ampak voliček se je naredil iz lipovine.

„Dedek, moj bo,“ se oglasi prvi Jožek.

„Lojzkov bo,“ odvrnejo dedek, „ti imaš že konjiča.“ In bil je Lojzkov, in vsem je bilo prav, saj so dedek rekli tako, in kakor so rekli dedek, tako je bilo vedno vsem prav.

Drugič je dobila Marijica lepo pisano skrinjico z umetnim pokrovom, v katerega so vrezali dedek presveto lme Jezusovo. Zopet drugič so se stavljali celo dopoldne voziček, popoldne pa sta vpregla Jožek svojega šarca, Lojzek pa svojega sivca in naložili so Marijičino skrinjo in so jo vozili ob pomladnem solncu pred hišo semintja. Dedek so se pa greti na klopici in gledali to veselo vožnjo in se radovali nedolžne otročadi. Pa še pobodril so jo takole: „No, le poigrajte se, le poigrajte se, mali Rakci; saj ko ne bo več dedka, se ne boste več tako brezskrbno.“ *F. G.*

Prijatelja.

Povest. — Spisala Mara.

VI.

Tudi Alfons je bil kmalu izvedel veselo novico. Častital je grofiču o prvi priliki. Veseli so bili vsi, posebno še Gastone. A zgolj sam ni hotel uživati veselja.

Nekega dne, ko se je grofič učil na vrtu, se je približala grofica lahnih korakov. Gastone je dvignil glavo in uzrl pred seboj mamico.

»Ah, mama,« je začel, toda grofica mu je velela, naj se le uči, in Gastone je takoj umolknil, učil se dalje ter bil vesel, da sme ubogati dobro mamico. Ko je grofica videla sinovo pokorščino, je rekla: »Gastone, ob štirih, ko boš prost, pridi nekaj trenutkov v mojo sobo!« Grofič se je uljudno zahvalil mamici ter obljubil, da pride.

Točno ob štirih potrka prav rahlo na vrata grofičine sobane. Na uljudni poziv vstopi tihih korakov. Približa se mamici in reče: »Kakor si velela, mama: prišel sem, in prosim, da mi razodeneš svojo željo!«

Ljubeznive in vdane besede so grofici toli ugajale, da je ljubega Gastona nalahko poljubila in rekla: »Gastone! Signorina Elvira mi je pravila o neki prošnji; ali — da povem bolje — o neki tvoji želji.«

»Dovoli mi, o kateri, mama?« vpraša Gastone veselo.

»O, saj je tebi bolje znano nego meni,« dé smeje se grofica, »le razodeni mi željo!«

Gastone prime mamico za roko, poljubi jo vroče in reče: »Mama, res je, kar je dejala signorina; prosim te, usliši mi prošnjo!«

»Katero?« pretrga grofica, »le povej jo, Gastone!«

»O mama, tebi je moja želja dobro znana. Ali, ker tako želiš in zahtevaš, povem jo. Prosim te, izpolni mi jo!«